

Neeruti Seltsi projekti „Kultuurilooliste retkede, huvireiside ja õpitubade korraldamine” 2024-2026, mida rahastab 90% ulatuses Leader-meede 2-2, viimase tegevusena viis jalgrattaretke „Kultuurilooline palverännutee” teine etapp 27.-28. juunil 2026 osalejad Esnast Rannusse.

Igati kohane oli alustada Esna kabeli külastusega, kus süüdatud küünal oli sobiv märkimaks retke algust. Seejärel külastati Järva-Peetri kirikut, kus kiriku tegevusi tutvustas kirikuõpetaja Jaanus Tammiste. Tema pühendumine, et lisaks vaimsele tervisele kirik ka füüsiliselt vastu peaks, on antud talle hüüdnimi „remontiv kirikuõpetaja”.

Jalgratastel jõuti Päinurme, kus toetati ostudega Eesti väikseima käibega Coop'i kauplust. Pärast lõunatamist võttis retkelisi vastu kohaliku elu kirglik huviline ja asjatundja Ründo Müls. Tema teadmistega täidetud ringkäik Päinurme multifunktsionaalses seltsimajas-raamatukogus-koduloomuuseumis näitas, kuidas väikeses kohal on võimalik elu käimas hoida, kui on vaid tahet.

Pead täis uusi fakte koduloost liiguti edasi Imavere suunas. Palverännutee marsruut võimaldab suure liiklusega teid enamasti vältida, seda eriti jalgsi liikudes. Adavere tuuliku juures põigati siiski korraks suurele maanteele, et vältida jalgratastel sõitmist põllul. Pärast Imavere Piimandusmuuseumi külastust lõpetati päev kõrvalasuvas hostelis. Lisaks õhtusöögile mahtus õhtupoolikusse suplus Eistvere järves ning päevamuljete jagamine. Teisel päeval viis jalgrattasõit Pilistvere kivitangru juurde, mis on kommunistliku genotsiidi ohvrite memoriaal. Vaadati üle Jüri Vilmsi hauamonument ning seejärel võttis Pilistvere kirikus ratureid vastu organist Kalev Rajangu. Sütitavale Pilistvere tutvustusele järgnes energiline orelipala. Uljamad ratturid leidsid end nautimas vaadet Eesti kõrguselt kolmanda kiriku tornist.

Järgnevalt külastati Kuningamäel asuvat Eesti ajakirjanduse hälli mälestusmärki ning liiguti edasi Põltsamaale. Pärast lõunasööki asuti taas jalgratastel liikuma. Kosutav suplus Kamari järves andis jõudu, et järgnevalt läbida retke kõige maastikulisem lõik. Kultuurilooliste vahepeatustega, kus muuhulgas vaadati üle Võisiku peegli- ja klaasivabriku Rõika osakonna unustusse vajunud tööstushooned ja Kalevipoja tooliks ristitud looduskaitsealune rändrahn, jõuti Meleski klaasimuuseumisse. Tegemist on eramuuseumiga, mida tutvustas selle omanik Astrid Dreving. Taaskord oli tegemist hea näitega, kui oluline on kohaliku ajaloo säilitamine ning selle jagamine ka teistega. Pärast turgutavat õhtusööki lõppes seekordne rattaretk Rannu

silla juures.

Jalgrattakilomeetreid oli vaja kahe päeva jooksul läbida omajagu. Neid kogunes umbes 104. Kasutati õhtust aega Imaveres ning ka bussisõite Kadrinast Esnasse ning tagasi Kadrinasse, et

palverännutee marsruudile jäävate kohtade kohta põhjalikumalt lugeda. Ilma poolest oli soe nädalavahetus nii päiksepaiste kui ka kosutava pilvisusega. Eelmise aastaga sarnaselt algas tugev vihmasadu just siis, kui olime alustanud bussisõitu tagasi Kadrinasse. Ilm hoiab rattaretkelisi!

Neeruti Selts tänab suurepärast entusiastlikku rattaseltskonda ja bussijuhti, kes võtsid vastu kõik pakutud väljakutsed, olid paindlikud ja leidlikud. Kuidas muidu sai kiire lahenduse transpordi käigus kaduma läinud oluline jalgrattamutter ning rattad järelhaagisele ja sealt maha laaditud üllatavalt kiiresti.

Ülle Visnapuu

MTÜ Neeruti Selts juhatuse liige.

